

BORSA TRENDLERİ RAPORU

NİSAN - HAZİRAN 2018

SAYI: XXV

Değerli Okuyucularımız,

2018 yılının ikinci çeyreğine ait Borsa Trendleri Raporu ile karşınızdayız.

Yılın ikinci çeyreğinde Şok Marketler halka açılırken, Aselsan'ın da ikincil halka arzı gerçekleşmiştir. Yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %32, piyasa değerindeki payı ise %62 olmuştur. Yabancı yatırımcıların BIST TÜM işlem hacmindeki payı ikinci çeyrekte ortalama %32 ile Borsa Trendleri Raporu'nun yayınlanmaya başladığı 2012 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. 2018 Nisan-Haziran döneminde Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) ortalama değeri 27,4 olarak hesaplanmıştır.

Türkiye'de ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarının döviz cinsi dağılımına bakıldığında Türk Lirası cinsinden borçlanma araçları hacminde ilk yarıyıldan %15, geçen yılın aynı dönemine kıyasla ise %47 artış yaşandığı; Euro cinsinden borçlanma araçları hacminin ise 2017'nin ilk yarısından bu yana sabit kaldığı görülmektedir. Türk Lirası cinsinden ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarının yaklaşık %67'si yerli kurumsal, yine yaklaşık %28'i yerli bireysel yatırımcılar tarafından tutulmaktadır.

İyi okumalar ve bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz,

MKK Genel Müdürü

Prof. Dr. Yakup Ergincan

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Nursel İlgen, CFA

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Veri Depolama ve Raporlama Müdürlüğü Müdürü Özgür Uysal, Servis Yöneticisi Levent Ürgenç, Yetkili Ebru Demircan, TÜYİD Yönetim Kurulu Üyeleri Aslı Selçuk ve Başak Öge ile TÜYİD Üyesi Eren Öner'e ve İpek İyisan'a teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1.BORSA ŞİRKETLERİNİN ENDEKS BAZINDA DAĞILIMI	4
2.HALKA AÇIKLIK ORANLARI	5
3.PİYASA DEĞERLERİ	6
4.İŞLEM HACİMLERİ	7
5.YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR	9
6.UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	10
7.UYRUK BAZINDA PİYASA DEĞERLERİ	11
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	13
9.ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ	13
10.YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	14
11.MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	14
12.Risk İŞTAHI ENDEKSİ	15
13.TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ DÖVİZ CİNSİ BAZLI DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	20
14.TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ DÖVİZ CİNSİ BAZINDA KIYMET TİPİ DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	21
15.TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ UYRUK VE KİMLİK TİPİ BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	22
16.TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ İHRAÇÇI BAZINDA TARİHSEL HACİMLERİ (KÜMÜLATİF)	23
17. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN EURO VE ABD DOLARI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ İHRAÇÇI BAZINDA TARİHSEL HACİMLERİ (KÜMÜLATİF)	23
18.TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ VADE BAZINDA TARİHSEL HACİMLERİ (KÜMÜLATİF)	24

1. Borsa Şirketlerinin Endeks Bazında Dağılımı

2018 yılı 2. çeyrek sonunda BIST Tüm’de işlem gören şirket sayısı 327’ye yükselmiştir.

Endeks	2017 2Ç	2017 YS	2018 2Ç
BIST BANKA	12	13	13
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	34	35	36
BIST TİCARET	19	17	18
BIST HİZMETLER	55	54	60
BIST MALİ	83	88	94
BIST SİNAİ	146	150	157
BIST TEKNOLOJİ	15	15	16
BIST TÜM	299	307	327

SPK’nın yayınladığı “Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği” ile getirilen ve Borsa kotundan çıkmayı kolaylaştıran bazı düzenlemeler sonucunda 2017’nin 1. Çeyreğinde BIST Tüm’de işlem gören şirket sayısı 297 adede inmişti. 2018 yarıyıl sonu itibarıyla Gelişen İşletmeler Piyasası’ndan geçişlerin ve yeni halka arzların etkisiyle bu sayı 327’ye yükselmiştir.

Yılın ikinci çeyreğindeki en önemli gelişmeler Şok Marketler’in halka açılması ve Aselsan’ın ikincil halka arzı olmuştur.

Son zamanların en büyük halka arzı olan Şok Marketler’de halka arz edilen payların %85’i yurt dışı kurumsal yatırımcılara satılmış, yurt içine ayrılan %15 pay ise bireysel ve kurumsal yatırımcılar arasında eşit olarak paylaştırılmıştır. Şok Marketler hisselerinin %37,8’i halka arz edilerek Türkiye’ye yaklaşık 1,95 milyar TL yabancı sermaye girişi sağlanmıştır.

Aselsan’ın ikincil halka arzı da ikinci çeyreğin bir diğer önemli gelişmesidir. . Sermaye artırımını yoluyla halka arz edilen 140.000.000 TL nominal değerli payların satışı gerçekleşmiştir. Yurt dışı kurumsal yatırımcıların toplam dağıtılan paylara oranı %20,1 olurken, yurt içi bireysel yatırımcıların oranı %60,9 olarak gerçekleşmiştir.

2. Halka Açıklık Oranları

Fiili dolaşım baz alındığında Türkiye'deki halka açıklık oranı %31,49'dur.

2018 2. çeyrek sonu itibarıyla BIST-Tüm'ün fiili dolaşımı baz alındığında halka açıklık oranı %31,49'dur. Özellikle yabancı yatırımcılar tarafından çok tercih edilen ve yüksek piyasa değerine sahip şirketlerin yer aldığı BIST 30 endeksinde bu oran %39,59 seviyesine ulaşmıştır.

	HALKA AÇIKLIK ORANI		HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)	
ENDEKS	30.06.2017	30.06.2018	30.06.2017	30.06.2018
BIST BANKA	44.19%	42.21%	33.63%	30.24%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	39.62%	41.63%	32.12%	33.58%
BIST TİCARET	51.73%	54.76%	39.76%	43.05%
BIST 30	40.53%	42.89%	36.75%	39.59%
BIST 50	40.38%	41.04%	35.98%	36.55%
BIST 100	40.46%	42.02%	34.70%	35.79%
BIST HİZMETLER	38.81%	40.20%	32.44%	34.31%
BIST MALİ	43.06%	42.48%	33.27%	31.50%
BIST SİNAİ	40.81%	38.53%	31.44%	30.22%
BIST TEKNOLOJİ	23.12%	29.69%	20.69%	28.09%
BIST TÜM	40.84%	40.13%	32.09%	31.49%

3. Piyasa Değerleri

Yılın ilk yarısında geçen yıla oranla BIST TÜM TL bazında %4 artmıştır. En yüksek artış BIST Sınai ve BIST Teknoloji Endekslerinde görülmüştür.

MİLYON TL	30.06.2017	31.12.2017	30.06.2018	2018 Yılı Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	202,656	209,312	177,544	-15%	-12%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	107,172	123,345	103,739	-16%	-3%
BIST TİCARET	42,105	45,705	43,942	-4%	4%
BIST 30	512,823	562,566	456,946	-19%	-11%
BIST 50	561,828	633,719	543,912	-14%	-3%
BIST 100	637,620	721,155	617,044	-14%	-3%
BIST HİZMETLER	141,957	173,643	158,224	-9%	11%
BIST MALİ	344,972	370,692	316,571	-15%	-8%
BIST SINAİ	236,113	275,493	274,720	0%	16%
BIST TEKNOLOJİ	26,602	36,842	30,064	-18%	13%
BIST TÜM	749,644	856,670	779,579	-9%	4%

MİLYON ABD DOLARI	30.06.2017	31.12.2017	30.06.2018	2018 Yılı Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	57,625	55,492	38,929	-30%	-32%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	30,474	32,701	22,746	-30%	-25%
BIST TİCARET	11,972	12,117	9,635	-20%	-20%
BIST 30	145,821	149,147	100,192	-33%	-31%
BIST 50	159,756	168,011	119,261	-29%	-25%
BIST 100	181,307	191,191	135,296	-29%	-25%
BIST HİZMETLER	40,365	46,036	34,693	-25%	-14%
BIST MALİ	98,093	98,277	69,413	-29%	-29%
BIST SINAİ	67,139	73,038	60,236	-18%	-10%
BIST TEKNOLOJİ	7,564	9,768	6,592	-33%	-13%
BIST TÜM	213,161	227,119	170,934	-25%	-20%

TL bazında, yıllık değişimde en fazla artış %16 ile BIST Sınai endeksinde olurken 2. sırada Teknoloji endeksi yer almaktadır. Diğer yandan Borsa İstanbul'da en fazla takip edilen ve en fazla işlemin geçtiği banka endeksi TL bazında %12 dolar bazında %32 değer kaybetmiştir.

Kurlardaki olumsuz hareketin etkisiyle ise ABD doları bazında tüm endeksler düşüş gösterirken BIST TÜM endeksi %20 oranında değer kaybetmiştir.

4. İşlem Hacimleri

Borsa İstanbul genelinde işlem hacimlerine bakıldığında yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre TL bazında %45 artış meydana gelmiştir.

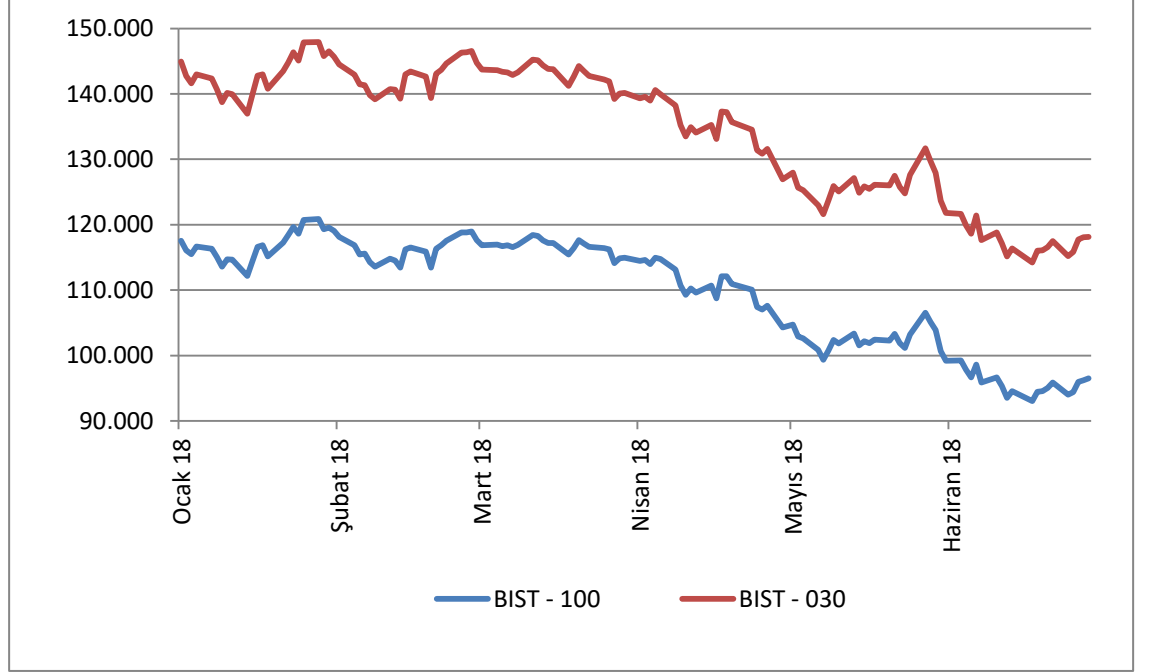
NOMİNAL DEĞER (Milyon)	2017 2. Çeyrek	2018 1. Çeyrek	2018 2. Çeyrek	Çeyrekse Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	11,708	13,102	17,448	33%	49%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	8,642	14,815	11,270	-24%	30%
BIST TİCARET	1,893	2,724	1,761	-35%	-7%
BIST 30	29,597	34,713	42,389	22%	43%
BIST 50	37,531	49,323	52,701	7%	40%
BIST 100	49,205	73,578	65,134	-11%	32%
BIST HİZMETLER	13,736	22,011	14,987	-32%	9%
BIST MALİ	27,407	38,256	35,416	-7%	29%
BIST SİNAİ	23,521	37,894	29,347	-23%	25%
BIST TEKNOLOJİ	1,288	1,066	1,359	27%	6%
BIST TÜM	65,951	99,228	81,110	-18%	23%

MİLYON TL	2017 2. Çeyrek	2018 1. Çeyrek	2018 2. Çeyrek	Çeyrekse Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	90,940	88,922	115,121	29%	27%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	29,588	44,235	31,794	-28%	7%
BIST TİCARET	9,265	15,154	10,996	-27%	19%
BIST 30	208,195	294,788	338,183	15%	62%
BIST 50	240,426	359,728	389,134	8%	62%
BIST 100	279,777	424,181	422,234	0%	51%
BIST HİZMETLER	70,862	129,179	106,577	-17%	50%
BIST MALİ	137,220	155,894	160,871	3%	17%
BIST SİNAİ	93,429	191,827	169,506	-12%	81%
BIST TEKNOLOJİ	15,526	20,743	23,305	12%	50%
BIST TÜM	317,037	497,644	460,260	-8%	45%

MİLYON ABD DOLARI	2017 2. Çeyrek	2018 1. Çeyrek	2018 2. Çeyrek	Çeyrekse Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	25,362	23,353	26,390	13%	4%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	8,309	11,606	7,371	-36%	-11%
BIST TİCARET	2,597	3,974	2,528	-36%	-3%
BIST 30	58,230	77,344	77,491	0%	33%
BIST 50	67,266	94,375	89,260	-5%	33%
BIST 100	78,299	111,281	96,908	-13%	24%
BIST HİZMETLER	19,876	33,852	24,612	-27%	24%
BIST MALİ	38,357	40,933	37,037	-10%	-3%
BIST SİNAİ	26,166	50,286	38,914	-23%	49%
BIST TEKNOLOJİ	4,356	5,473	5,214	-5%	20%
BIST TÜM	88,755	130,544	105,776	-19%	19%

Yılın ikinci çeyreğinde BIST TÖM’de gerçekleşen işlemler nominal bazda bir önceki çeyreğe göre düşüş göstermiştir. Banka endeksinde çeyreklik bazda %33’lük artış yaşanırken, Hizmetler endeksinde %32’lik düşüş görülmüştür.

Aynı şekilde TL ve ABD doları bazında en yüksek artış Banka endeksinde yaşanırken, en yüksek düşüş Holding ve Yatırım endeksinde yaşanmıştır.

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

2018'in ikinci çeyreğinde Borsa İstanbul'dan 939 milyon ABD doları net yabancı çıkışı yaşanmıştır.

Sene başından bu yana net yabancı satışı 1,7 milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

ABD DOLARI (Milyon)	2017 1. Çeyrek	2017 2. Çeyrek	2017 1. Yarıyıl	2018 1. Çeyrek	2018 2. Çeyrek	2018 1. Yarıyıl
BIST BANKA	527	339	866	(188)	(501)	(688)
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	91	194	286	(61)	(78)	(138)
BIST TİCARET	32	68	100	(20)	(84)	(103)
BIST 30	954	595	1,549	(873)	(741)	(1,613)
BIST 50	929	668	1,597	(914)	(793)	(1,707)
BIST 100	900	719	1,619	(848)	(925)	(1,773)
BIST HİZMETLER	170	242	411	(61)	(384)	(445)
BIST MALİ	572	475	1,047	(358)	(542)	(899)
BIST SİNAİ	212	67	279	(392)	(60)	(452)
BIST TEKNOLOJİ	(28)	(76)	(104)	40	46	86
BIST TÜM	925	707	1,633	(771)	(939)	(1,711)

Borsa İstanbul'da, yılın ikinci çeyreğinde 939 milyon ABD doları net yabancı çıkışı yaşanmıştır. Bu dönemde en yüksek net yabancı çıkışı 542 milyon ABD doları ile Banka endeksini de içine alan BIST Mali endeksinde olurken, onu 384 milyon ABD doları ile BIST Hizmetler endeksi takip etmiştir. Net yabancı girişi olan tek endeks ise 40 milyon ABD doları ile BIST Teknoloji olmuştur.

Yılın ilk yarısı sonunda Borsa İstanbul'da yaşanan net yabancı çıkışı 1,7 milyar ABD dolarını bulmuştur. Geçen yılın aynı döneminde 1,6 milyar dolarlık giriş görülmüştü.

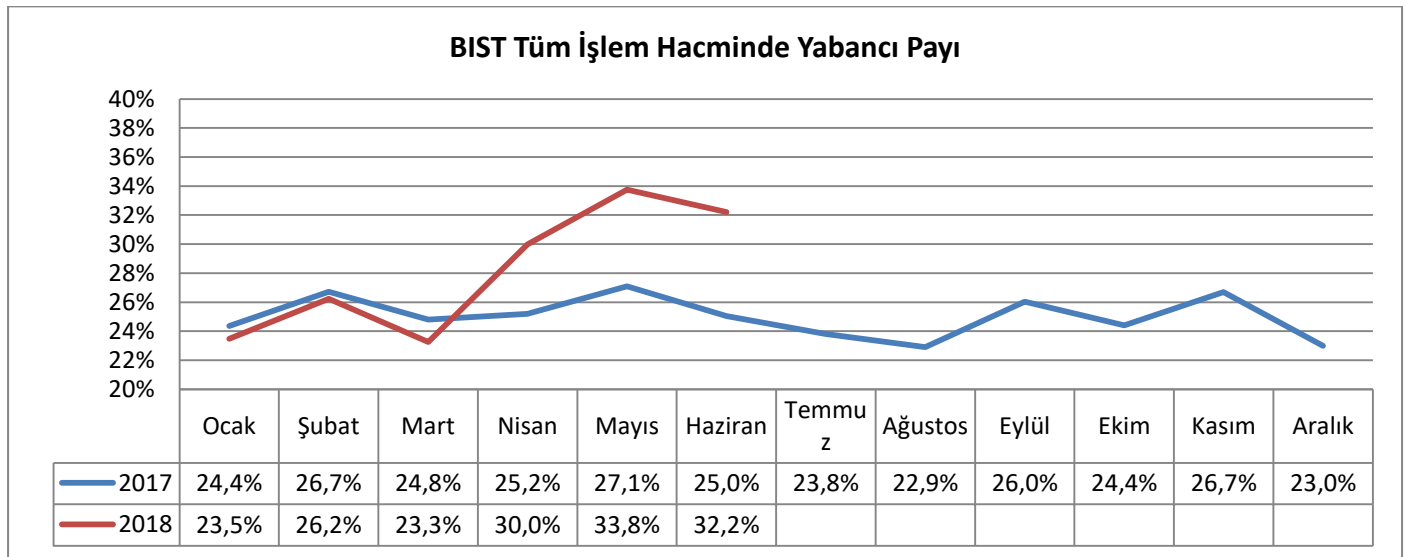
6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

2018'in ikinci çeyreğinde Borsa İstanbul emsallerinden olumsuz ayrışırken işlem hacimlerinde artış sürmüştür. İşlem hacminde yabancıların payı %32'ye yükselmiştir.

ENDEKS	2018 2. Çeyrek		2018 1. Çeyrek		2017		2017 2. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	32%	68%	24%	76%	25%	75%	26%	74%
BIST -030	37%	63%	33%	67%	34%	66%	35%	65%
BIST -050	35%	65%	30%	70%	31%	69%	32%	68%
BIST -100	34%	66%	27%	73%	28%	72%	29%	71%
BIST SİNAİ	28%	72%	19%	81%	21%	79%	22%	78%
BIST HİZMETLER	35%	65%	27%	73%	24%	76%	23%	77%
BIST TİCARET	47%	53%	30%	70%	31%	69%	26%	74%
BIST MALİ	37%	63%	29%	71%	30%	70%	30%	70%
BIST BANKA	37%	63%	36%	64%	35%	65%	34%	66%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	44%	56%	25%	75%	28%	72%	31%	69%
BIST TEKNOLOJİ	21%	79%	19%	81%	18%	82%	18%	82%

Yabancıların en yüksek işlem %47 ile BIST Ticaret'te, en düşük işlem hacmi ise %21 ile daha önceki dönemlerde de olduğu gibi BIST Teknoloji'de görülmüştür.

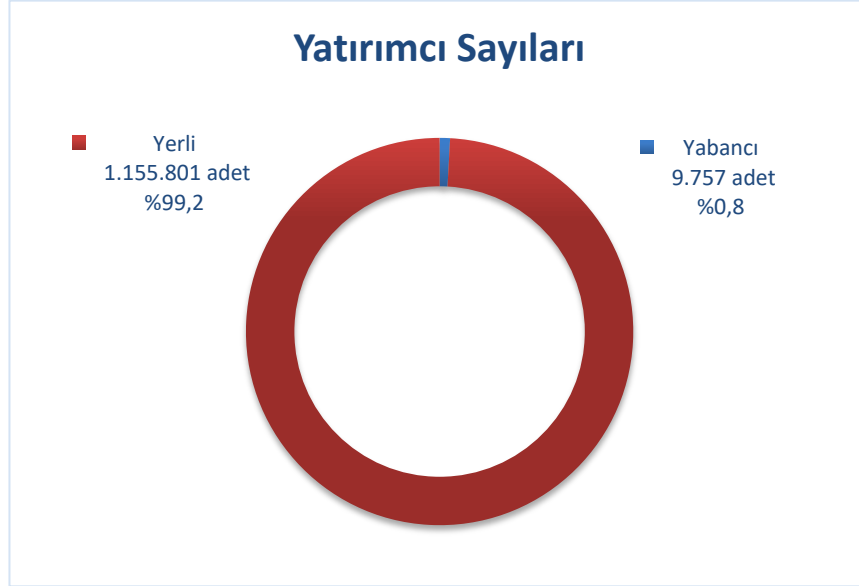
Yılın ikinci çeyreğinde yabancıların işlem hacmindeki payı tüm endekslerde bir önceki çeyreğe, 2017 yılına ve geçen yılın aynı çeyreğine göre artmıştır. Yabancı yatırımcıların BIST TÜM işlem hacmindeki payı ikinci çeyrekte ortalama %32 ile Borsa Trendleri Raporu'nun yayınlanmaya başladığı 2012 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde BIST TÜM yabancı payı en yüksek seviyesine %34 ile Mayıs ayında ulaşmıştır. Tüm endeksler ve aylar bazında en yüksek yabancı payı %54 ile Mayıs ayında BIST Ticaret'te gerçekleşmiştir. Yabancı işlem payı ilk altı aylık dönemde en fazla BIST Holding ve Yatırım'da artmıştır.

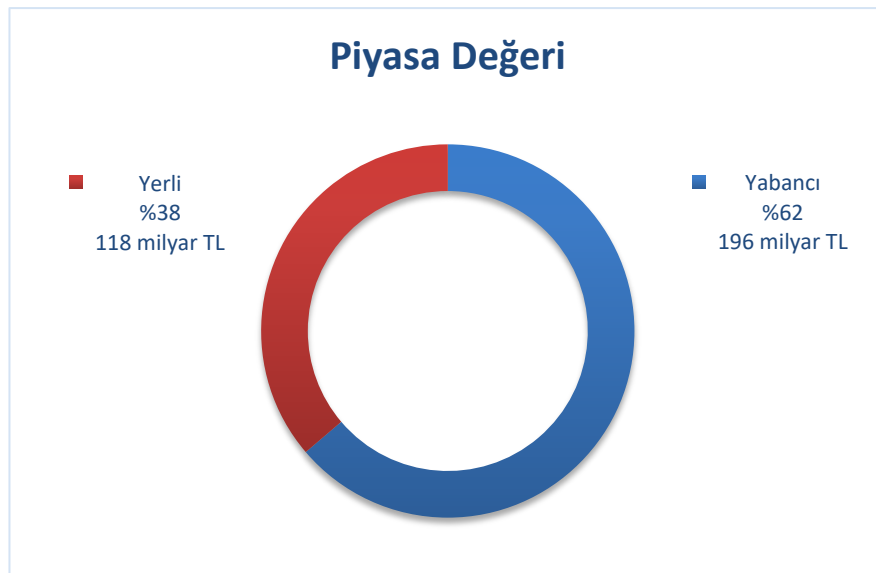
7. Uyrak Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

**Haziran ayı itibarıyla
Borsa İstanbul'daki 1
milyon 165 bin 558
yatırımcının %99,2'si
yerlidir.**

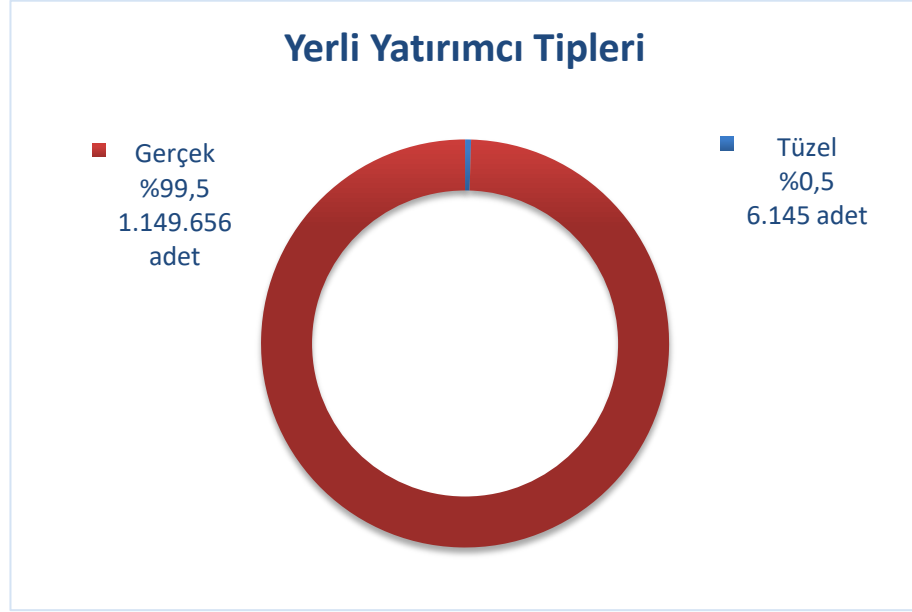
İlk yarı sonunda Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı yılsonuna ve ilk çeyreğe göre artarak 1 milyon 165 bin 558 adet olmuştur. Artış yerli ve yabancı tüzel ve gerçek yatırımcılardan kaynaklanmıştır.

Ocak-Haziran döneminde BIST Tüm işlem hacminde %32 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı %62 olmuştur. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 196 milyar TL'dir.

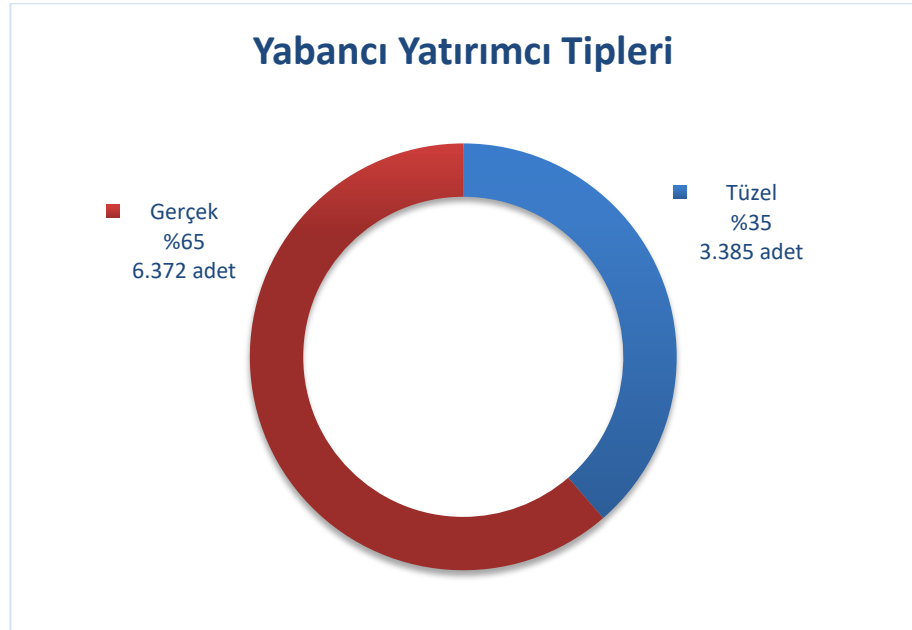

Yerli yatırımcıların %99,5'ini oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %54'ünü elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %35'tir.

Toplam yatırımcı sayısının %0,8'ini oluşturan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %32, piyasa değerindeki payı ise %62 olmuştur.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	Haz.18		Mar.18		Ara.17		Haz.17	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.595	1.118.330	9.467	1.053.585	9.363	1.020.866	9.252	962.039
BIST 100	8.724	951.763	8.597	892.727	6.798	847.927	6.666	785.182
BIST 30	6.118	728.924	5.900	661.540	5.880	645.360	5.778	587.464
BIST 50	6.536	816.553	6.366	754.753	6.299	733.806	6.218	683.383
BIST SİNAİ	4.530	610.793	4.477	581.267	4.452	556.892	4.377	524.482
BIST HİZMETLER	3.738	394.255	3.651	370.935	3.434	333.792	3.232	328.436
BIST MALİ	7.025	621.885	6.981	612.352	6.988	600.629	6.996	572.074
BIST TEKNOLOJİ	1.113	181.304	1.015	124.037	961	128.042	840	77.420
BIST TİCARET	1.661	90.878	1.702	91.115	1.627	85.293	1.536	89.816
BIST BANKA	3.562	319.261	3.505	300.071	3.480	299.857	3.509	284.298
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.874	305.832	4.873	309.394	4.905	300.255	4.893	286.851

2017'den bu yana artış trendinde olan BIST TÜM'deki yabancı yatırımcı sayısı 9.595 adet olmuştur.

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri Milyar TL	Haz.18		Mar.18		Ara.17		Haz.17	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	196	116	235	130	232	119	201	105
BIST 100	173	86	207	97	209	89	179	79
BIST 30	144	52	170	54	177	52	160	48
BIST 50	155	68	190	74	193	66	168	59
BIST SİNAİ	60	46	67	51	67	46	56	41
BIST HİZMETLER	42	21	52	26	49	22	36	19
BIST MALİ	91	44	114	49	113	47	107	42
BIST TEKNOLOJİ	3	6	3	5	3	5	3	3
BIST TİCARET	17	7	18	9	18	8	15	7
BIST BANKA	58	17	76	18	74	18	73	17
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	28	16	31	18	33	18	27	15

İkinci çeyrekte ilk çeyreğe göre yerli ve yabancılarda hem yatırımcı sayısı hem de portföy değeri artan tek endeks BIST Teknoloji olmuştur. Aynı dönemde hem yatırımcı sayısı hem de portföy değeri düşen endeksler yerli yatırımcılarda BIST Holding ve Yatırım, yabancılarda ise BIST Ticaret olmuştur. Bunun dışındaki tüm endekslerde hem yerli hem yabancılarda yatırımcı sayısı artarken portföy değeri azalmıştır.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

**ABD’de yerleşik
1.273 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların
%32’sine sahiptir.**

Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon \$)	Payı
AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	62.629	32%
BİRLEŞİK KRALLIK	30.063	15%
LÜKSEMBURG	14.733	7%
KATAR	8.264	4%
İRLANDA	7.774	4%
HOLLANDA	7.691	4%
KANADA	5.394	3%
RUSYA FEDERASYONU	5.368	3%
SİNGAPUR	4.181	2%
NORVEÇ	4.155	2%
DİĞER	46.246	24%

2018 yılı Haziran ayı itibarıyla Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin değişmediği ve ABD, İngiltere ve Lüksemburg olduğu görülmektedir. Bununla beraber Mart sonu verileriyle karşılaştırıldığında ABD’nin aynı yatırımcı sayısı ile payını %30’dan %32’ye çıkardığı görülmektedir. Birleşik Krallık ve Lüksemburg bazlı yatırımcıların sayısı azalırken, toplam portföydeki payları aynı seviyede kalmıştır.

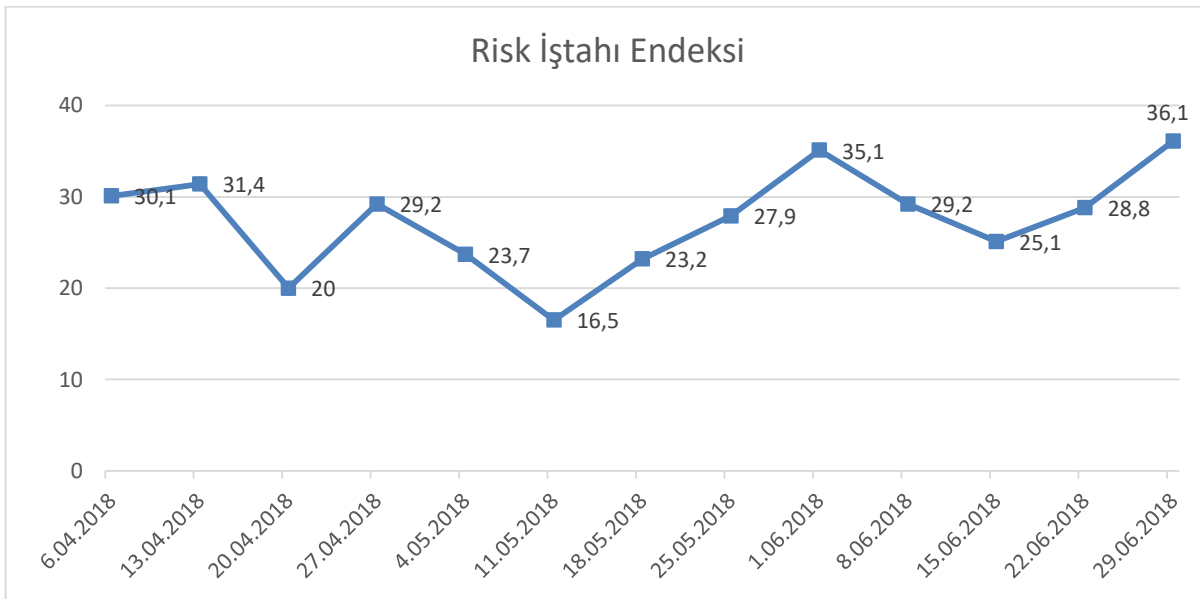
11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	2017 Haziran		2018 Haziran	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	2.901	176	2.405	150
Devlet İç Borçlanma Araçları	24.655	218.833	50.609	214.071
Diğer Menkul Kıymetler	4.315	4.075	6.897	9.113
Fon	3.028.816	50.164	3.018.230	59.606
Özel Sektör Borçlanma Araçları	87.131	53.689	77.800	75.744
Pay Senedi	1.040.552	773.173	1.178.877	785.300
Yapılandırılmış Ürünler	3.087	54	5.743	54
Toplam	--	1.100.165	--	1.144.039

12. Risk İştahı Endeksi

Nisan-Haziran 2018

Aşağıda MKK tarafından 2018 yılı ikinci çeyrek döneminde açıklanan Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) ile ilgili yorumlar yer almaktadır. 2018 Nisan-Haziran döneminde RISE ortalama değeri 27,4 olarak hesaplanmıştır. RISE eşik değeri 50 olarak kabul edildiğinden, bu dönem ortalaması oldukça düşük seviyede gerçekleşmiştir. 2018 yılının Mart ayından itibaren RISE’da yaşanan düşüş bu dönemde de devam etmiş olup, endeksin dönem içerisinde iniş çıkışlı bir seyir izlediği görülmektedir. 2018 yılının ikinci çeyreğinde en yüksek değer 29 Haziran 2018 tarihinde 36,1 en düşük değer ise 11 Mayıs 2018 tarihinde 16,5 olarak gözlemlenmiştir.

Nisan-Haziran 2018 dönemini aylar itibariyle incelediğimizde, endeks seviyesinin diğer dönemlerde göre daha düşük değerlere sahip olduğu görülmektedir. Geçtiğimiz Mart ayından itibaren düşük düzeyde seyreden endeks, Mayıs ortasına kadar bu trendini devam ettirerek Mayıs ayının ikinci haftasında en düşük değere inmiştir. Çeyreğin ikinci yarısında ise, endeks yükseliş trendine girmiştir. Mayıs ayının üçüncü haftasından itibaren artan

bir seyir izleyen RISE değeri, Haziran ayının ilk haftasında 35,1 seviyesine yükselmiştir. Takip eden üç haftada ise inişli çıkışlı bir seyir izleyen RISE değeri, Haziran ayını dönemin en yüksek değeri olan 36,1 ile tamamlamıştır.

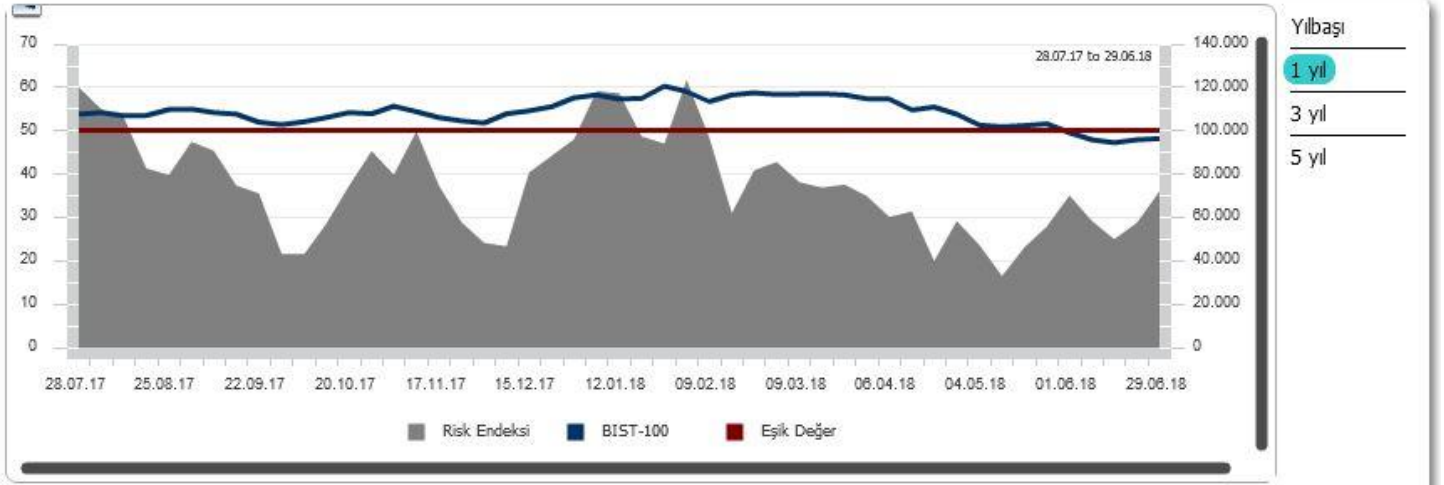
İlgili dönem içerisindeki BIST 100 hareketlerine bakıldığında Endeksin 93.000-115.000 bandında hareket ettiği gözlemlenmektedir. İlgili dönemde BIST 100 Endeksi'nin de azalarak devam eden bir düşüş trendi izlediği görülmektedir.

RISE değerlerini ulusal ve uluslararası gelişmeler ışığında değerlendirdiğimizde, Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili seçimlerinin erkene alınması, FED'in faiz artırımı ve Avrupa Merkez Bankası'nın tahvil alım programını sonlandırma yönündeki açıklamaları, ülkemizin makroekonomik verilerinde oynaklığa yol açmıştır. Aslında FED ve Avrupa Merkez Bankasının kararları gelişmekte olan tüm ülkelerde yabancı portföy yatırımlarını olumsuz yönde etkilemiştir. Bu durum yabancı yatırımcıların ülkemiz pay senedi piyasasına olan risk iştahlarında bir miktar azalmaya neden olmuştur. Ancak seçimler sonrası iki hafta üst üste RISE değerinin artış yönünde ilerlemesi, önümüzde dönem için olumlu bir gösterge olarak değerlendirilebilir.

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☒ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

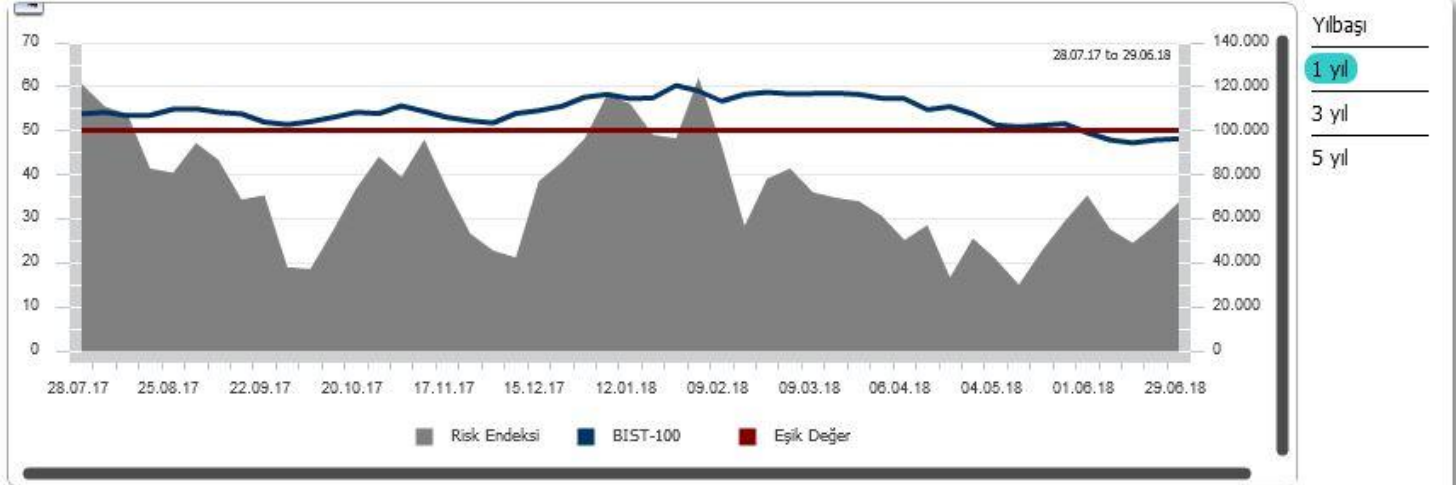

Son Değer	36,1	Sene Başına Göre Değişim (%)	(39,06)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	25,32	Aylık En Düşük Değer	15.06.2018 25,1
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	2,64	Aylık En Yüksek Değer	29.06.2018 36,1
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	19,69	Yıllık En Düşük Değer	11.05.2018 16,5
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(24,60)	Yıllık En Yüksek Değer	02.02.2018 61,8

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☒ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

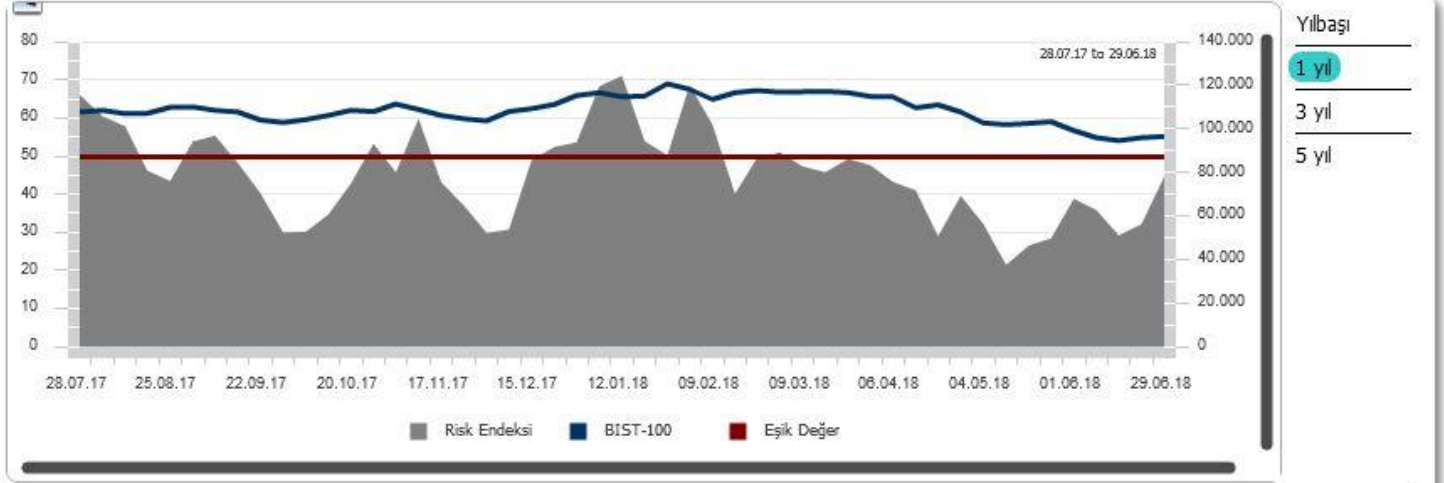
Son Değer	33,8
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	17,32
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(4,50)
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	33,84
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(28,53)

Sene Başına Göre Değişim (%)		(41,94)
Aylık En Düşük Değer	15.06.2018	24,6
Aylık En Yüksek Değer	01.06.2018	35,4
Yıllık En Düşük Değer	11.05.2018	15,1
Yıllık En Yüksek Değer	02.02.2018	62,2

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Son Değer	44,6	Sene Başına Göre Değişim (%)	(34,72)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	38,60	Aylık En Düşük Değer	15.06.2018 29,1
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	14,76	Aylık En Yüksek Değer	29.06.2018 44,6
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	3,12	Yıllık En Düşük Değer	11.05.2018 21,4
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	(18,44)	Yıllık En Yüksek Değer	12.01.2018 71,0

13. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Döviz Cinsi Bazlı Dağılımı (Kümülatif)

Nominal Değer (Milyon)	2017 1Y	2017 YS	2018 1Y	Yarıyılık Değişim	Yıllık Değişim
Türk Lirası	58.017	74.150	85.287	15%	47%
Euro	9	9	9	0%	0%

Türkiye’de ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarının döviz cinsi dağılımına bakıldığında Türk Lirası cinsinden borçlanma araçları hacminde ilk yarıyıl da %15, geçen yılın aynı dönemine kıyasla ise %47 artış yaşandığı; Euro cinsinden borçlanma araçları hacminin ise 2017’nin ilk yarısından bu yana sabit kaldığı görülmektedir. 2017 yılının ilk yarısından itibaren Türkiye’de ihraç edilen ABD doları cinsinden özel sektör borçlanma aracı bulunmamaktadır.

Döviz Türü	2017 1. Yarıyıl		2017 Yılsonu		2018 1. Yarıyıl	
	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı
Türk Lirası	150	656	151	832	153	952
Euro	2	2	2	2	2	2

Türk Lirası cinsinden borçlanma araçlarının ihraççı sayılarında ciddi artışlar gözlemlenmezken ISIN sayısında artış yaşanmıştır. Euro cinsinden borçlanma araçlarının ihraççı ve ISIN sayıları 2017 yılının birinci yarısından itibaren değişmemiştir.

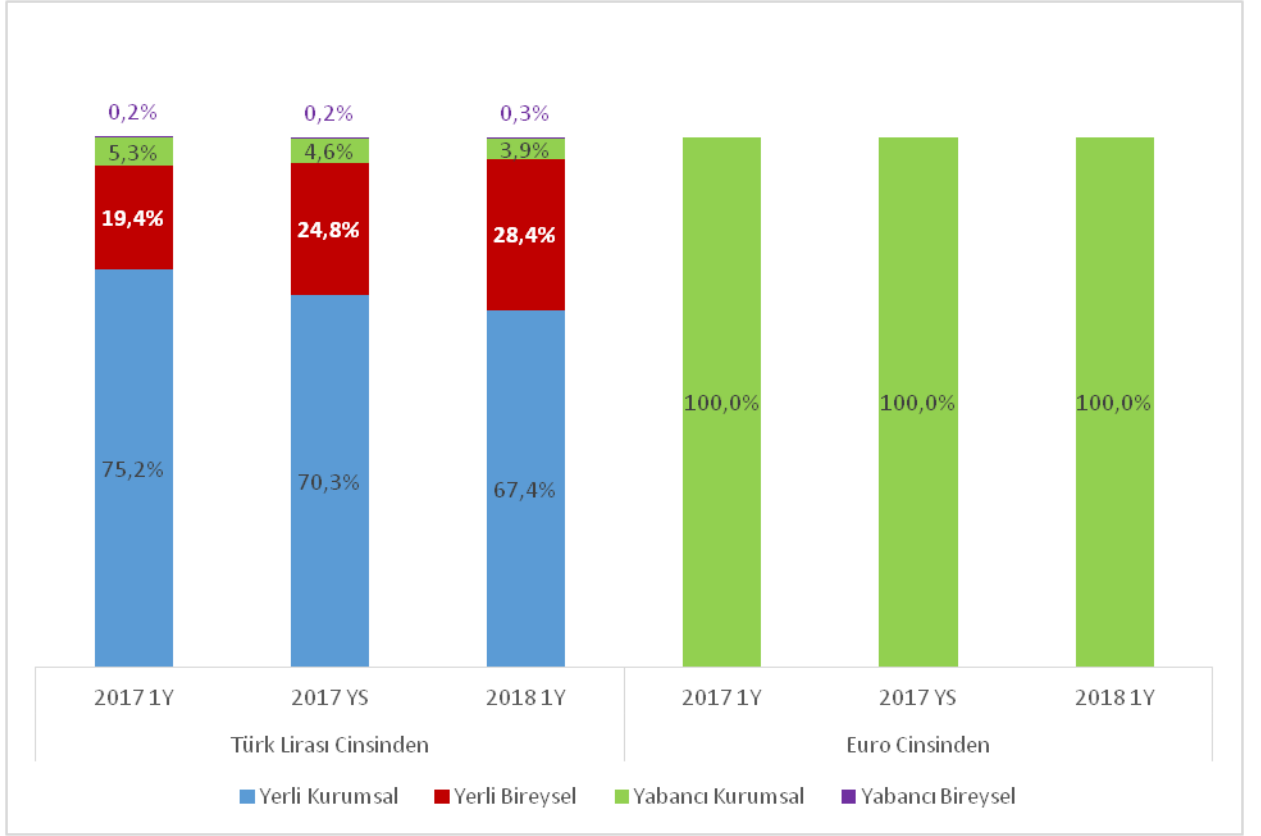
14. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Döviz Cinsi Bazında Kıymet Tipi Dağılımı (Kümülatif)

Türk Lirası (Milyon)	2017 1Y	2017 YS	2018 1Y	Yarıyıllık Değişim	Yıllık Değişim
Alım Satıma Dayalı Kira Sertifikası	75	250	250	0%	233%
Finansman Bonosu	35.756	44.345	53.291	20%	49%
Özel Sektör Tahvili	17.887	19.165	17.988	-6%	1%
Sahipliğe Dayalı Kira Sertifikası	264	214	524	145%	98%
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet	416	1.103	1.116	1%	168%
Varlık Teminatlı Menkul Kıymet	1.099	746	499	-33%	-55%
Yapılandırılmış Borçlanma Aracı	431	1.132	1.768	56%	311%
Yönetim Sözleşmesine Dayalı Kira Sertifikası	2.088	4.170	6.505	56%	212%
Diğer Kira Sertifikaları	0	100	0	-100%	0%
Sermaye Benzeri Borçlanma Aracı	0	2.925	3.075	5%	100%
Ortaklığa Dayalı Kira Sertifikası	0	0	100	100%	100%
Paya Dönüştürülebilir Tahvil	0	0	170	100%	100%

Euro (Milyon)	2017 1Y	2017 YS	2018 1Y	Yarıyıllık Değişim	Yıllık Değişim
Özel Sektör Tahvili	4	4	4	0%	0%
Sahipliğe Dayalı Kira Sertifikası	5	5	5	0%	0%

Türkiye’de ihraç edilen borçlanma araçlarının döviz cinsi bazında kıymet dağılımı incelendiğinde son 1 yılda en çok tercih edilen araçların Türk Lirası cinsinden Yapılandırılmış Borçlanma Aracı, Alım Satıma Dayalı Kira Sertifikası ve Yönetim Sözleşmesine Dayalı Kira Sertifikası ürünleri olduğu görülmektedir. Euro cinsinden ihraç edilen yeni bir borçlanma aracı olmamakla birlikte, mevcut araçların kıymet dağılımı da sabit kalmıştır.

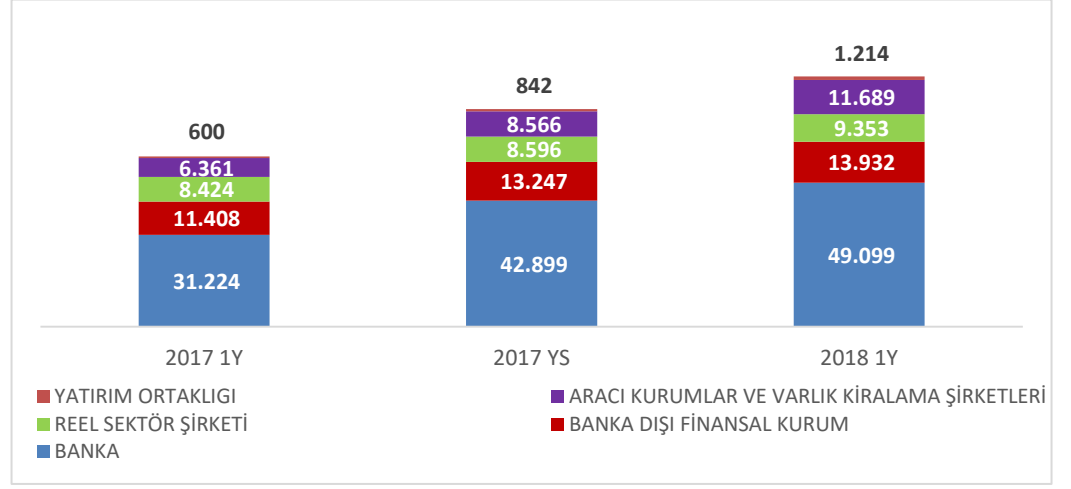
15. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Uyruk ve Kimlik Tipi Bazında Dağılımı (Kümülatif)

Türk Lirası cinsinden ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarının yaklaşık %67’sinin yerli kurumsal, yine yaklaşık %28’inin yerli bireysel yatırımcılar tarafından tutulduğu görülmektedir. Türk Lirası cinsinden ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarının sadece yaklaşık %4’ü yabancı kurumsal yatırımcılar tarafından tutulmaktadır.

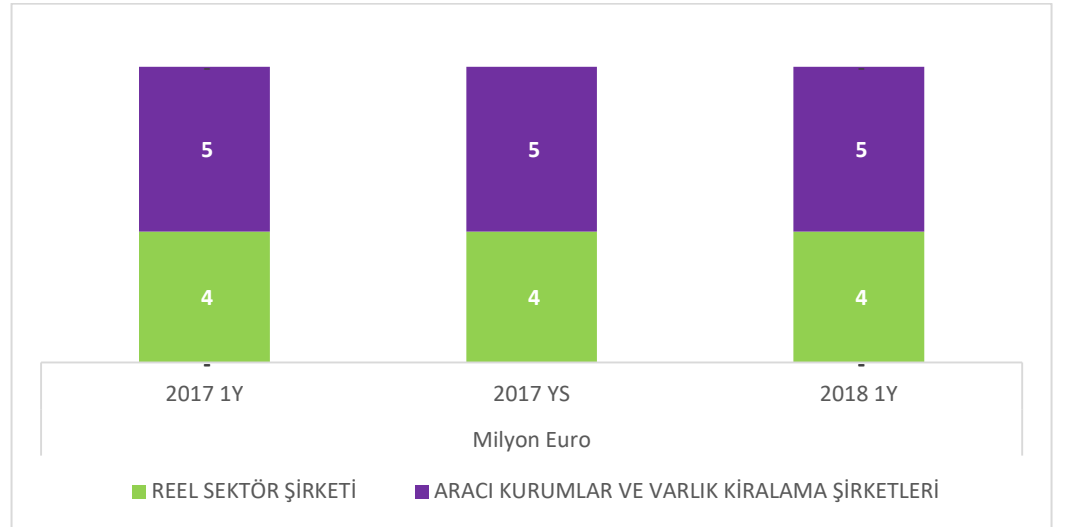
Öte yandan, Euro bazlı ihraçların tamamında yabancı kurumsal yatırımcılar yer almaktadırlar.

16. Türkiye’de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının İhraççı Bazında Tarihsel Hacimleri (Kümülatif)

Son bir yılda bankaların Türk Lirası cinsinden ihraçlarında %47 artış gözlemlenirken; nominal tutarları daha düşük olmasına rağmen Aracı Kurumlar ve Varlık Kiralama Şirketleri’nin gerçekleştirdiği ihraçlarda %84, yatırım ortaklıklarının gerçekleştirdiği ihraçlarda ise %102 artış gerçekleşmiştir.

17. Türkiye’de İhraç Edilen Euro ve ABD Doları Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının İhraççı Bazında Tarihsel Hacimleri (Kümülatif)

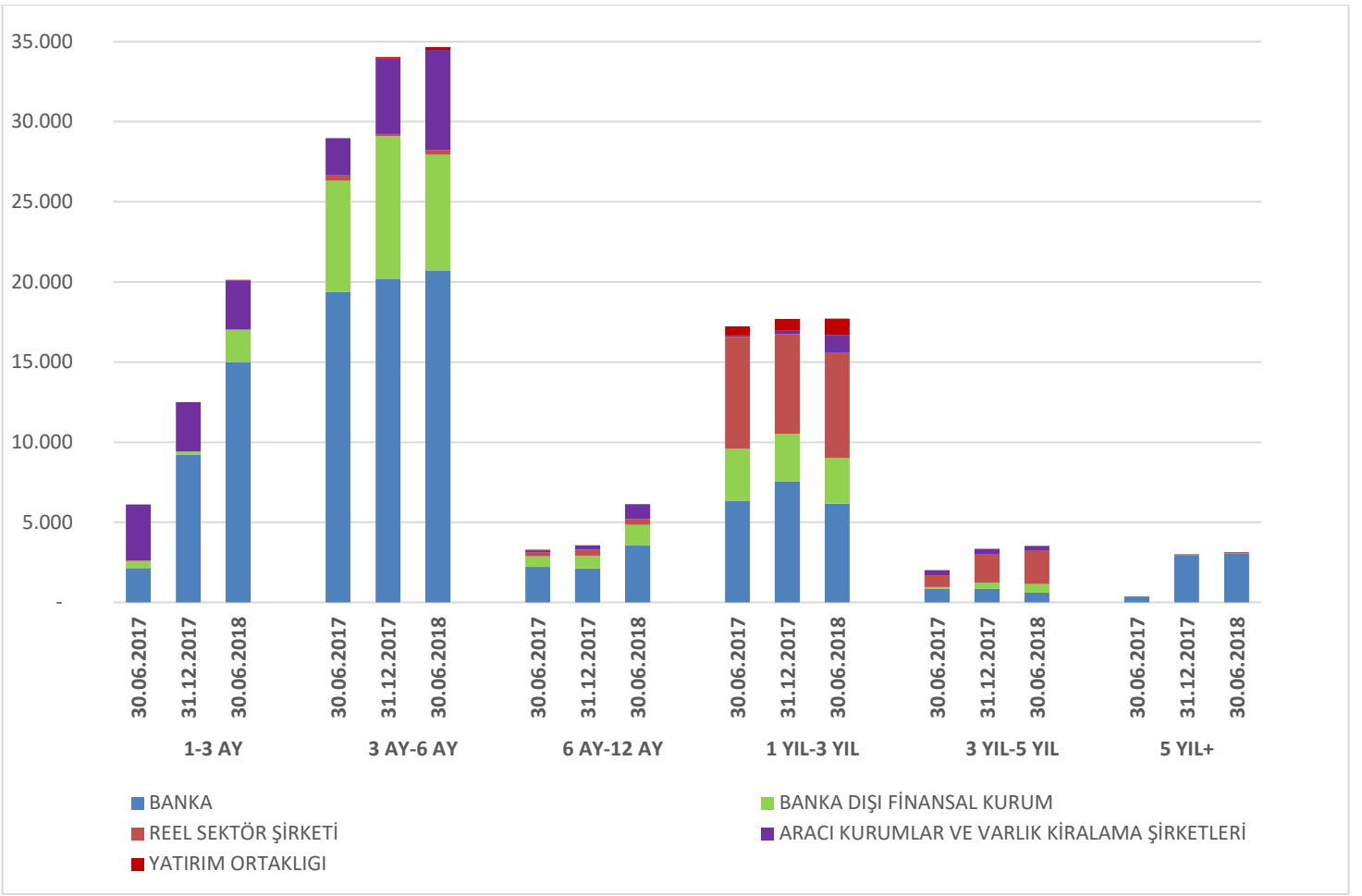

Döviz bazlı ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarına bakıldığında 2017’nin ilk yarısından itibaren ihraççı yapısında değişiklik gözlemlenmemektedir.

18. Türkiye’de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Vade Bazında Tarihsel Hacimleri (Kümülatif)

Milyon TL	2017 1Y	2017 YS	2018 1Y	Yarıyılık Değişim	Yıllık Değişim
1-3 AY	6.121	12.503	20.119	61%	229%
3 AY-6 AY	28.980	34.027	34.655	2%	20%
6 AY-12 AY	3.282	3.560	6.134	72%	87%
1 YIL-3 YIL	17.236	17.690	17.706	0%	3%
3 YIL-5 YIL	2.020	3.351	3.536	6%	75%
5 YIL+	378	3.018	3.137	4%	730%
Toplam	58.017	74.150	85.287	15%	47%

Türk Lirası cinsinden özel sektör borçlanma araçlarının vade bazında ihraç hacimleri incelendiğinde 2018’in ilk yarısında bir yıla kadar vadeli araçların hacmi geçmiş yıl aynı döneme kıyasla %59 artmış ve toplam içerisindeki payları %66’dan %71’e yükselmiştir. Bu da Türk Lirası bazlı araçlarda gerek para piyasaları, gerek sermaye piyasaları açısından vadelerin uzayamayışındaki sıkıntıyı teyit etmektedir.

1 yıla kadar vadeli araçların hacim artışları kıyaslandığında en fazla artış %708 ve %72 ile sırasıyla nominal değerleri düşük olan Yatırım Ortaklıkları ve Aracı Kurumlar ve Varlık Kiralama Şirketleri ihraçlarında gözlemlenmektedir. Toplam hacmin %58'ini oluşturan banka ihraçlarında 1 yıl kadar vadeli araçların hacmi %65 artmıştır.